

VPRAŠALNIK ZA KANDIDATKO ZA KOMISARKO**Jessika ROSWALL****Okolje, odpornost v zvezi z vodo in konkurenčno krožno gospodarstvo****1. Splošna usposobljenost, zavezanost Evropi in osebna neodvisnost**

Kateri vidiki vaših osebnih kvalifikacij in izkušenj so še posebej pomembni za prevzem komisarske funkcije in promocijo splošnega evropskega interesa, zlasti na področju, za katero bi bili odgovorni? Kako boste prispevali k izvajanju političnih smernic Komisije? Kako nameravate uresničevati načelo enakosti spolov in vidik spola vključiti v vse politike svojega resorja? Kako boste zagotovili vključevanje mladih?

Kako lahko Parlamentu jamčite svojo neodvisnost in kaj boste storili, da vaše pretekle, sedanje in prihodnje dejavnosti ne bodo zbujale dvoma o opravljanju vaših nalog v Komisiji?

Ko sem odraščala na Švedskem v 70. in 80. letih prejšnjega stoletja, se je EU pogosto zdela zelo oddaljena. Morda zaradi naše geografske lege na obrobju celine, skupaj z dejstvom, da smo se skozi zgodovino doživljali kot neuvrščeni in neodvisni, nikoli ni bilo gotovo, da se bo Švedska nekoč pridružila Uniji. Ko pa sem si kot mlada in politično angažirana študentka v zgodnjih devetdesetih letih prejšnjega stoletja prizadevala, da bi Švedska postala država članica, to ni bilo samo zato, ker sem bila prepričana o gospodarskih koristih, ki bi jih članstvo prineslo, temveč tudi zato, ker sem vedela, da Švedska spada v evropski projekt. EU, ki je temeljila na odprtosti, svobodi in človekovem dostojanstvu, je predstavljala prizadevanja moje generacije in prihodnost, ki smo si jo želeli za naše otroke.

Še vedno se živo spomnim tistega časa: pogovorov doma, šolskih razprav in srečanj z državljani v mestnih hišah in na trgih po vsej državi. Najbolj pa se spomnim izrednega ponosa, ki sem ga občutila, ko je Švedska končno postala država članica. Zame ni večje časti kot to, da bom kot komisarka lahko še naprej pomagala graditi našo skupno evropsko prihodnost.

Kot ponosna mati in babica se vse bolj osredotočam na Unijo, ki jo bomo zapustili naslednji generaciji. Izzivi za našo varnost, blaginjo in naravo, od katere je odvisna naša dobrobit, so številni. Vendar sem prepričana tudi, da smo skupaj dovolj močni, da jih s sodelovanjem premagamo.

Kot ministrica za evropske zadeve med švedskim predsedovanjem Svetu leta 2023 sem bila zadolžena za spodbujanje bolj zelene, varnejše in uspešnejše Evrope. Pomagati pri usmerjanju Unije v obdobju negotovosti brez primere je bilo prav tako zahtevno, kot je bilo zadovoljujoče, in ponosna sem na svojo vlogo pri ohranjanju naše podpore Ukrajini, namenjanju prednosti konkurenčnosti in pomoči pri iskanju dogovora o pomembnih delih svežnja „Pripravljeni na 55“.

Predsednica Ursula von der Leyen mi je pred nekaj tedni kot kandidatki za komisarko zaupala resor, ki se dotika življenj vseh Evropejcev in Evropejk. Kot je zapisano v poslanici, ki jo je predsednica naslovila name, je varstvo podnebja in narave ključnega pomena za blaginjo in zdravje. Če bom potrjena kot komisarka, bom prispevala k izvajanju političnih usmeritev kot komisarka za okolje, odpornost v zvezi z vodo in konkurenčno gospodarstvo, ter bom dejavna in angažirana članica kolegija, odprta za sodelovanje. Le malo področij politike bolj prežema pravni red Unije kot ta. Tesno sodelovanje z drugimi člani in članicami kolegija bo zato bistvenega pomena. Upam in verjamem, da sem v svoji politični karieri jasno pokazala, da imam to sposobnost.

Kot komisarka bi veliko pozornosti namenila obveščanju državljanov in državljanek o Evropi na terenu, tako v okviru svojega resorja kot zunaj njega. Zato se veselim obiska vseh držav članic in številnih regij ter dejavnega sodelovanja z našimi mednarodnimi partnerji, zlasti v sklopu Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost in svetovnega sporazuma o plastiki. V skladu s ciljem Komisije, da okrepi geopolitično vlogo Evrope, si bom prizadevala tudi zagotoviti, da bo EU prevzela vodilno vlogo pri globalnem okoljskem

upravljanju, zlasti glede varstva biotske raznovrstnosti, odpornosti v zvezi vodo in politik krožnega gospodarstva, kar bo prispevalo k naši svetovni konkurenčnosti in okoljski trajnostnosti.

Kot komisarka bi nadaljevala tudi pomembno delo na področju enakosti spolov in vključevanja mladih, torej vprašanj, pri katerih je Parlament pokazal vodilno vlogo. Kot je bilo poudarjeno v programu ZN za okolje in svetovnem forumu OECD za okolje, so vplivi okoljskih sprememb različni glede na spol. Zato si bom v skladu z osmim okoljskim akcijskim programom prizadevala za vključevanje načela enakosti spolov v vse okoljske politike, pri čemer bom sodelovala s komisarko oziroma komisarjem za enakost ter mobilizirala vire, kot sta koordinator oziroma koordinatorka za enakost GD za okolje in strokovna skupina Komisije za enakost. Zagotovila bom, da se bo v ocenah učinka analiziral ustrezen učinek, povezan s spolom, in pri teh vprašanjih sodelovala z deležniki. To bo vključevalo upoštevanje socialnega učinka okoljskih politik na ženske, zlasti v ranljivih skupnostih, in zagotavljanje, da naš prehod na trajnostnost ne bo poglobil obstoječih neenakosti.

Trajna izguba kakovosti okolja in biotske raznovrstnosti bo vplivala na mlajše generacije. Mladi pa imajo svoja – včasih raznolika – mnenja o pravem pristopu k okoljskim politikam, odpornosti v zvezi z vodo in krožnem gospodarstvu. Zato se veselim svojega prvega letnega dialoga o mladinski politiki, ki bi ga izvedla v prvih stotih dneh mandata. Če bom potrjena kot komisarka, bom posebno pozornost namenila srečanjem s predstavniki mladih po vsej EU in na mednarodni ravni, tudi okoljskih organizacij in mladih kmetov. Ta posvetovanja mi bodo pomagala razumeti pogled mladih pri oblikovanju politik, za katere bom odgovorna, in pri zastopanju EU na svetovni ravni.

Kot kandidatka za komisarko, ki prosi za vaše zaupanje, se zavezujem, da bom spoštovala najvišje etične standarde, vedno ravnala v skladu s Pogodbama in spoštovala kodeks ravnanja komisarjev. Med švedskim predsedovanjem Svetu sem največ pozornosti namenila vlogi poštenega posrednika in iskanju skupnega stališča med državami članicami. Kot komisarka ne bi sprejemala navodil od nobene vlade ali drugega subjekta in bi se popolnoma posvetila spodbujanju evropskega interesa. Če bi se pojavile okoliščine, ki bi lahko pomenile nasprotje interesov pri opravljanju mojih nalog, bi o tem nemudoma obvestila predsednico. Na te zaveze gledam resno: po izobrazbi sem pravnica in odvetnica, nekdanja članica švedske odvetniške zbornice, dolgoletna poslanka parlamenta in ministrica, svoje življenje pa sem posvetila delu na osnovi načel integritete, neodvisnosti in nepristranskosti.

2. Upravljanje resorja in sodelovanje z Evropskim parlamentom

Ali se lahko zavezete, da boste Parlament ustrezno obveščali o svojih dejavnostih in ukrepih vaših oddelkov? V kakšnem smislu se čutite odgovorni Evropskemu parlamentu?

Katere konkretne zaveze ste pripravljene sprejeti v zvezi s sodelovanjem in prisotnostjo v Parlamentu, tako v odborih kot na plenarnem zasedanju, preglednostjo, sodelovanjem in učinkovito nadaljnjo obravnavo stališč ter zahtevami Parlamenta glede zakonodajnih pobud? Ali ste v zvezi z načrtovanimi pobudami in tekočimi postopki pripravljene Parlamentu pravočasno posredovati enakovredne informacije in dokumente kot Svetu?

Moč naše Unije je vse od njene ustanovitve temeljila na sodelovanju. Brez sodelovanja, ki presega nacionalne meje, regije in politična prepričanja, evropski projekt nikoli ne bi mogel biti uspešen. To načelo sodelovanja velja tudi v odnosih med našimi institucijami in obljubljam, da ga bom spoštovala.

Kot dolgoletna poslanka, nekdanja ministrica za evropske zadeve in kandidatka za komisarko se dobro zavedam pomena sodelovanja z državljani in državljanke, za katere bom delala. Menim, da bom kot članica kolegija ob upoštevanju postopkov, določenih v Pogodbi, odgovarjala neposredno izvoljenim poslancem Evropskega parlamenta. Na ta način sem delala v vladi in tako bi delala tudi kot komisarka.

Parlament je večkrat pokazal vodilno vlogo pri trajnostnem prehodu Evrope. Zahtevali ste jasne ukrepe in rezultate, hkrati pa izrazili mnenje državljanek in državljanov, ki jih skrbi, da so naše politike včasih preveč zapletene. To sem od blizu videla v času švedskega predsedovanja Svetu kot ministrica za evropske zadeve, saj sem sodelovala pri skoraj petdesetih plenarnih razpravah, kar mi je omogočilo neprecenljiv vpogled v želje in pomisleke Parlamenta ter pomagalo graditi mostove med sozakonodajalcema. Trajnostni in pravični prehod je treba razviti v sodelovanju s Parlamentom, da se zagotovijo najširša demokratična podpora in najučinkovitejši rezultati politike.

Če bom potrjena kot komisarka, se zavežujem, da bom nadaljevala te izmenjave in si prizadevala za utrditev posebnega odnosa med Parlamentom in Komisijo v skladu z zavezami, ki jih je predsednica potrdila v svojih političnih usmeritvah, ter zavezami v okvirnem sporazumu iz leta 2010 in Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje iz leta 2016. Kot komisarka bi zagotovila, da bodo vsi odnosi med Parlamentom in menoj ter mojim kabinetom temeljili na odprtosti, preglednosti, medsebojnem zaupanju in redni izmenjavi informacij, ter bi osebno sodelovala pri predstavitvah v odborih, plenarnih razpravah in mednarodnih pogajanjih.

Če bom potrjena kot komisarka, bom proaktivno ukrepala na podlagi obljube predsednice, da bo Parlament dobil večjo vlogo pri pripravi in oblikovanju zakonodaje. Z veseljem bom razpravljala o resolucijah Parlamenta v skladu s členom 225 v okviru svojega resorja z namenskim strukturiranim dialogom s pristojnim odborom in bom dejavno sodelovala pri razpravah Komisije na podlagi teh resolucij. Da bi Parlament lahko učinkovito izvajal demokratični nadzor, se zavežujem, da bom jasno in pravočasno ter enakopravno s Svetom zagotovila potrebne informacije o načrtovanih pobudah in tekočih zakonodajnih postopkih. Te zaveze zajemajo tudi hitro in jasno nadaljnje ukrepanje na podlagi stališč in zahtev Parlamenta za zakonodajne pobude. Seveda bom v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje zagotovila, da bo Parlament v celoti obveščen o morebitnih socialnih, okoljskih in gospodarskih učinkih predlagane zakonodaje.

Vprašanja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane

3. Katere konkretne ukrepe boste sprejeli v okviru evropske strategije za odpornost v zvezi z vodo v okviru obravnave učinkovite rabe vode, pomanjkanja vode, onesnaževanja in tveganj v zvezi z vodo? Kako boste upoštevali posebnosti posameznih držav članic, vključno s kmetijskimi posebnostmi, ter kritično povezavo med vodo in zdravimi ekosistemi ob upoštevanju razpoložljivih tehnologij? Katere ukrepe nameravate sprejeti, da bi dosegli in ohranili visoke standarde kakovosti vode, tudi z izvrševanjem obstoječega pravnega okvira?

Voda je globalno vprašanje, v zvezi s katerim mora EU še naprej prevzemati vodilno vlogo. Trajnostno upravljanje voda, odpornost v zvezi z vodo in pomanjkanje vode so ključni izzivi za prihodnost EU in njenih držav članic. Voda je pomembna za ljudi, podjetja, kmetijstvo, infrastrukturo, energijo, plovbo po celinskih plovnihih poteh ter celotne ekosisteme in ekosistemske storitve, ki jih zagotavljajo. Vendar pa jo v številnih delih Evrope in po svetu že ogrožajo podnebne spremembe, strukturno slabo upravljanje, netrajnostna raba zemljišč, hidromorfološke spremembe in onesnaževanje.

Evropske regije in mesta se vse pogosteje soočajo s smrtonosnimi vročinskimi valovi, pomanjkanjem vode in nenadnimi poplavi. Zagotavljanje čistega, učinkovitega in krožnega sistema upravljanja voda je ključnega pomena za državljane in državljanke ter za trajnostno blaginjo in konkurenčnost EU v vseh gospodarskih sektorjih (glej tudi osmo vprašanje). Zagotavljanje dostopa do čiste vode za vse mora biti ključni del agende za pravični prehod.

Splošni cilj evropske strategije za odpornost v zvezi z vodo bo zato ohraniti kakovost in količino vode v EU in zunaj nje, krepiti konkurenčno inovativno prednost naše vodne industrije ter obravnavati temeljne vzroke izzivov v zvezi z vodo, vključno z onesnaževanjem, pomanjkanjem in vplivi podnebnih sprememb. Strategija bo dopolnjevala novi evropski načrt za prilagajanje podnebnim spremembam, evropski mehanizem civilne obrambe in evropski pakt za oceane. Tesno bom sodelovala s komisarjem oziroma komisarko za podnebje, ogljično nevtralnost in čisto rast, komisarko oziroma komisarjem za pripravljenost in krizno upravljanje ter komisarjem oziroma komisarko za ribištvo in oceane, da bi zagotovili dosleden pristop pri vseh naših pobudah, povezanih z vodo. V tem okviru bosta ključna koncepta partnerstvo in solidarnost.

Celovit pristop „od vira do morja“ je bistven za vključevanje upravljanja sladkih voda v celotnem vodnem ciklu. V sodelovanju s komisarjem oziroma komisarko za ribištvo in oceane si bom prizadevala, da se zagotovi trajnostno upravljanje naših morskih in obalnih ekosistemov ter se tako vzpostavijo trdni temelji za uspešno modro gospodarstvo.

Moj pristop bo vključeval tri glavne konkretne elemente, ki se osredotočajo na dosledno izvajanje obstoječe zakonodaje, znatne naložbe v vodno infrastrukturo in ustrezne tehnologije čiste industrije ter poenostavitev zakonodaje, kjer je to koristno. Če bom potrjena kot komisarka, bom v dialogu z ustreznimi deležniki prednostno obravnavala izvajanje ključne zakonodaje in državam članicam zagotovila prilagojeno podporo za njihove posebne potrebe, tudi v regijah. Zavezana sem temu dialogu, vendar v primeru strukturnih neskladnosti ne bom oklevala s sprejetjem izvršilnih ukrepov. V zvezi s potrebami po financiranju nameravam sodelovati z Evropsko investicijsko

banko ter drugimi finančnimi institucijami in deležniki, da bi razvili nove rešitve financiranja in spodbudili naložbe v tradicionalne in na naravi temelječe infrastrukturne rešitve.

Ob upoštevanju naših regionalnih razlik in izzivov bi razvila evropsko strategijo za odpornost v zvezi z vodo, ki bi se morala zavzemati za usklajen pristop k upravljanju voda, prilagojen posebnim razmeram v vsaki državi članici. Po vsej EU se soočamo s številnimi različnimi vprašanji, povezanimi z vodo, vključno s pomanjkanjem vodnih virov zaradi daljših obdobj suše, katastrofalnimi poplavami in degradacijo vodnih ekosistemov v sladkovodnem in morskem okolju. Vse to prinaša velike stroške za državljane in naša podjetja. Čeprav so ti izzivi skupni vsej Uniji, se pogostost in resnost teh pojavov razlikujeta. V sodelovanju z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za kohezijo in reforme si bom prizadevala mobilizirati naložbe in podpreti reforme za reševanje teh izzivov, povezanih z vodo. Naš cilj mora biti ohranjanje socialne in teritorialne kohezije ter povečanje odpornosti podeželskih in mestnih skupnosti po vsej EU.

Zavedam se posebnih izzivov za kmetijski sektor, na katerega močno vplivajo pomanjkanje in presežek vode ter slabšanje kakovosti vode. Menim, da je nujno treba sprejeti posebne ukrepe za podporo kmetijskih praks, odpornih na težave v zvezi z vodo, ter obravnavati negativni vpliv odtekanja hranil (vključno z nitrati) in pesticidov na kakovost vode. V partnerstvu s komisarjem oziroma komisarko za kmetijstvo in prehrano si bom prizadevala za vključitev odpornosti v zvezi z vodo v novo vizijo za kmetijstvo in prehrano.

V strategiji za odpornost v zvezi z vodo želim spodbujati tudi razvoj in uporabo novih tehnologij z olajšanjem dostopa do financiranja in s spodbujanjem gospodarne rabe vode, tudi s ponovno uporabo. To bo temeljilo na obstoječi inovativni prednosti in strokovnem znanju vodnega sektorja EU na področju vodne infrastrukture, gospodarne rabe vode, digitalizacije in umetne inteligence.

Zavezana sem spodbujanju svetovne odpornosti v zvezi z vodo in če bom potrjena kot komisarka, bom v okviru priprav na konferenco ZN o vodi leta 2026 sodelovala pri pogovorih in partnerstvih s tretjimi državami, zlasti s posebnim odposlancem ZN za vodo. Ključna prednostna naloga bo zagotavljanje dostopa do varne vode in sanitarnih storitev ter spodbujanje čezmejnega sodelovanja na področju voda. Podpora večstranskemu ukrepanju na področju vode prek platform, kot sta Konvencija UN/ECE ali Konvencija ZN o boju proti dezertifikaciji, bo prispevala k svetovnemu miru in stabilnosti.

4. Katere konkretne ukrepe nameravate predstaviti v okviru akta o krožnem gospodarstvu, da bi ustvarili povpraševanje na trgu po sekundarnih surovinah in vzpostavili enotni trg za odpadke? Ali bo akt o krožnem gospodarstvu poleg potrebnega izvajanja obstoječe zakonodaje presegel revizijo sedanjega okvira o odpadkih in trajnostnih proizvodih? Kakšen je pričakovani učinek na okoljski odtis Unije, uporabo virov in konkurenčnost EU? Katere specifične sektorske ukrepe, na primer v zvezi s kritičnimi surovinami in tekstilom, boste sprejeli, tudi glede uvoza iz tretjih držav?

Cilj krožnega prehoda je preiti z linearnega pristopa na pristop celotnega življenjskega kroga za izdelke in materiale. To je ključnega pomena za povečanje konkurenčnosti in gospodarske uspešnosti ob hkratnem zmanjšanju našega okoljskega odtisa in odvisnosti od primarnih virov. Krožni pristop bo optimiziral produktivnost virov in uporabo sekundarnih materialov ter bi moral biti sestavni del dogovora o čisti industriji.

Pridobivanje in predelava virov povzročata več kot polovico svetovnih emisij toplogrednih plinov, velik delež učinkov, povezanih z zdravjem, in večino izgube biotske raznovrstnosti, kadar se upošteva sprememba rabe zemljišč. Viri predstavljajo največje vhodne stroške za evropsko predelovalno industrijo, zaradi česar je skrbna in preudarna raba virov ključnega pomena za konkurenčnost. Industrija EU je odvisna od kritičnih in strateških surovin, krožni sistemi pa so zasnovani tako, da viri čim dlje ostanejo v uporabi, s čimer se omejujejo odpadki in zmanjšuje zunanja odvisnost, ki ogroža našo odprto strateško avtonomijo.

V zadnjem mandatu je bilo opravljenega veliko dela za uvedbo novih pobud in pregled ključnih zakonodajnih aktov.

Vendar enotni trg za krožno gospodarstvo še ni postal realnost.

Glavni izzivi za prehod EU na krožno gospodarstvo je razmeroma majhno povpraševanje po sekundarnih surovinah, krožnih proizvodih in storitvah, skupaj z neučinkovitim enotnim trgom za odpadke. To je bilo

poudarjeno v poročilih Lette in Draghija. Če bom potrjena kot komisarka, so to nekatera izmed področij, ki bi jih rada obravnavala.

Da bi se vzpostavilo konkurenčno krožno gospodarstvo in čim boljje izkoristile prednosti enotnega trga, je nujno treba odpraviti neučinkovitosti trga (glej tudi deveto vprašanje). Sekundarne surovine so pogosto dražje od neobdelanih materialov, katerih cene običajno ne upoštevajo vpliva njihovega pridobivanja in predelave na okolje. Pred predstavitvijo akta o krožnem gospodarstvu bom temeljito ocenila te izzive in preučila morebitne rešitve v okviru obsežnega dialoga z deležniki, nacionalnimi organi in poslovno skupnostjo, pri čemer bom vedno upoštevala krepitev konkurenčnosti in postopke racionalizacije. To bo vključevalo strategije za večjo uporabo sekundarnih surovin, s čimer se bo zmanjšal okoljski odtis, zlasti v smislu odtisa potrošnikov in materialov, kar bo podprlo konkurenčnost naše industrije.

Vidim potencial v treh gradnikih:

- praktičnem izvajanju celovite zakonodaje, ki sta jo Parlament in Svet odobrila v zadnjem mandatu, kamor spadajo spremljanje, zgodnje opozarjanje in tehnična pomoč ter iskanje rešitev za financiranje;
- spodbujanju enotnega trga, kar vključuje večjo usklajenost in učinkovitejše pristope k vprašanjem, kot so razširjena odgovornost proizvajalca in merila za prenehanje statusa odpadka, pa tudi racionalizacija in poenostavitve;
- krepitvi ekonomije krožnega prehoda ter spodbujanju krožnih izdelkov in poslovnih modelov, tudi v hitro rastočem toku e-odpadkov, ki je poln kritičnih in drugih dragocenih materialov.

Zavedati se moramo tudi, da EU deluje na svetovnih trgih in da imajo naše politike vpliv zunaj naših meja. Če bom torej potrjena, bom sodelovala s komisarji in komisarkami na področju zunanje razsežnosti krožnosti. Želim sodelovati, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje, tudi z nadzorom trga. Diverzificirati moramo tudi uvoz kritičnih surovin in spodbujati krožnost prek partnerstev za čisto trgovino in naložbe, da bi spodbudili dolgoročne in vzajemno koristne odnose.

Da bi določili najučinkovitejše in najprimernejše instrumente za akt o krožnem gospodarstvu, želim začeti obsežna posvetovanja in izvesti celovite ocene učinka, pri tem pa skrbno upoštevati ubeseditev sedanjega pravnega reda, morebitne finančne posledice in upravno breme. Čeprav morajo biti vsi morebitni ukrepi usmerjeni, nameravam preseči revizijo sedanjega okvira, kjer je to primerno. Primeri instrumentov, ki bi lahko imeli pomembno vlogo, vključujejo nadaljnje usklajevanje, ukrepe, posebej usmerjene v vse večji tok e-odpadkov, ukrepe za spodbujanje novih trgov s cilji glede vsebnosti recikliranih materialov, gospodarske spodbude in revizijo politik javnega naročanja. Upoštevati je treba raznolikost materialov in njihovih edinstvenih izzivov v zvezi s ponudbo in povpraševanjem, zato ne bom uporabila enotnega pristopa, ki bi ustrezal vsem. Namesto tega bom še naprej izvajala strategije in zakonodajo za plastiko, baterije, embalažo in tekstil, pri čemer bom naša prizadevanja prilagodila posebnostim vsakega sektorja.

Če bom potrjena kot komisarka, poleg tega nameravam, kot je navedeno v poslanici, naslovljeni name, predstaviti novo strategijo za biogospodarstvo, da bi spodbudili inovacije, trajnostno povečali proizvodnjo biomaterialov in izkoristili sinergije s krožnim gospodarstvom (glej tudi sedmo vprašanje).

V posvetovanju z deležniki bom tudi izkoristila potencial uredbe o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke za krožno gospodarstvo, s čimer bom zagotovila, da bodo zahteve za okoljsko primerno zasnovano racionalizirane, operativne in učinkovite (glej tudi deveto vprašanje).

Na splošno je moj cilj pripraviti akt o krožnem gospodarstvu, ki trajnostno zmanjšuje okoljski odtis Unije, hkrati pa krepi konkurenčnost EU in spodbuja našo odprto strateško avtonomijo.

5. Kako boste izvajali akcijski načrt za ničelno onesnaževanje, da bi zagotovili ustrezno obravnavo vseh sektorjev, kadar je to potrebno, in ali načrtujete dodatne ukrepe? Kdaj boste predstavili predlog za revizijo uredbe REACH, ki bo zagotovila poenostavitve, hkrati pa zagotovila boljše varovanje zdravja in okolja ter konkurenčno industrijo? Kakšen je vaš načrt o per- in polifluoroalkilnih snoveh, da bi čim bolj zmanjšali izpostavljenost ljudi in okolja tem snovem, hkrati pa zagotovili jasen in izvedljiv okvir za industrijo z upoštevanjem bistvene uporabe teh stvari?

Čista voda in zrak sta temeljni pravici vseh. Ukrepi iz akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje iz leta 2021 so zdaj dokončani ali dobro napredujejo, vključno z revidirano, okrepljeno in posodobljeno zakonodajo, ki prispeva k evropskemu zelenemu dogovoru, na področju kakovosti zraka, onesnaževal vode, čiščenju komunalnih odpadnih voda, industrijskih emisij, živega srebra ter razvrščanja, označevanja in pakiranja škodljivih kemikalij. V skladu s političnimi usmeritvami ponovno izvoljene predsednice bo prednostna naloga v prihodnjih letih izvajanje in podpora državam članicam, vključno z regijami in mesti, pri izvajanju teh novih ukrepov v korist ljudi, zlasti najranljivejših, in podjetij.

Če bom potrjena kot komisarka, bom zagotovila celovit pregled napredka pri doseganju naših ciljev ničelnega onesnaževanja do leta 2030. Ključni preostali koraki vključujejo dokončanje ocen zakonodaje o nitratih, okviru o morski strategiji in kopalnih vodah ter preverjanje ustreznosti načela onesnaževalec plača. V zvezi s tem bo pomembna tudi načrtovana strategija za odpornost v zvezi z vodami.

Poleg tega ponovno izvoljena predsednica v svojih političnih usmeritvah poziva k pripravi svežnja za kemijsko industrijo v okviru dogovora o čisti industriji. Ta sveženj bi moral okrepiti izvrševanje zakonodaje o kemikalijah, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje, tudi za spletno prodajo, ter tako ohranili in podprli konkurenčni položaj trajnostnih podjetij EU na svetovni ravni. Poleg tega bi moral zagotoviti večjo podporo kemijski industriji, zlasti MSP, pri njihovem prehodu na varnejše alternative. Zavežujem se, da bom skupaj z izvršnim podpredsednikom oziroma podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo pripravila sveženj o kemijski industriji, vključno z zakonodajnim predlogom za revizijo uredbe REACH leta 2025 (glej tudi osmo vprašanje). Želim si, da bi z revizijo uredbe REACH poenostavili in posodobili regulativni okvir, da bi povečali trajnostno konkurenčnost in varnost v EU ter zagotovili varovanje zdravja ljudi in okolja. Pregledati želim dvojni sistem avtorizacij in omejitev, da bi znatno zmanjšali potrebo po posameznih avtorizacijah uporabe nevarnih snovi ter izboljšali zahteve po informacijah na ključnih področjih, kot so endokrini motilci. To bo odpravilo informacijske vrzeli in izboljšalo nadzor nad tveganji.

V sporočilu Komisije iz aprila 2024 o „bistveni uporabi“ se priznava, da se v industriji pogosto uporabljajo škodljive snovi, vključno s per- in polifluoroalkilnimi snovmi, ki so ključne za zeleni in digitalni prehod ter za našo strateško avtonomijo. Sedanji predlog za omejitve per- in polifluoroalkilnih snovi na veliko področjih potrošniških izdelkov in v industriji naj bi čim prej zagotovil več jasnosti in predvidljivosti. Lahko že omenim, da si bom prizadevala za prepoved uporabe per- in polifluoroalkilnih snovi za potrošniško uporabo, kot so kozmetika, materiali, namenjeni za stik z živili, in oblačila za uporabo na prostem. Kadar ustrezne alternative glede funkcionalnosti in varnosti niso na voljo, bi podprla nadaljnjo uporabo per- in polifluoroalkilnih snovi v industriji, zlasti v kritični industriji, pod strogo nadzorovanimi pogoji, dokler se ne najdejo sprejemljivi nadomestki, skupaj s strogimi pravili o emisijah in odstranjevanju, da se omeji njihovo sproščanje v okolje, ter jasnimi spodbudami za inovacije in razvoj trajnostnih nadomestkov.

6. Ali se zavezujete, da boste v celoti in pravočasno izvajali in izvrševali obstoječo naravovarstveno zakonodajo ter izpolnili mednarodne zaveze EU? Kako boste zagotovili ustrezno raven financiranja za izvajanje teh politik, vključno z morebitnim namenskim skladom za obnovo narave v naslednjem večletnem finančnem okviru? Kako predvidevate razvoj okvira za naravne dobrpise?

Zavezana sem celovitemu in pravočasnemu izvajanju in izvrševanju vse zakonodaje, povezane z naravo, ter izpolnjevanju **mednarodnih zavez EU glede biotske raznovrstnosti**, zlasti v sklopu Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost. Zdravi ekosistemi ljudem in našim družbam zagotavljajo številne koristi, vključno z blažitvijo podnebnih sprememb, prilagajanjem nanje, preprečevanjem tveganja nesreč, prehransko in vodno varnostjo ter različnimi drugimi ekosistemskimi storitvami. To je ključnega pomena za dobrobit naše družbe in odpornost naših gospodarstev ter za našo dolgoročno konkurenčnost.

Čeprav se zdi, da je cilj pravne zaščite 30 % našega kopenskega območja dosegljiv, so za isti cilj za naša morja potrebna večja prizadevanja. Poleg tega moramo zagotoviti učinkovito upravljanje in ohranjanje vseh zavarovanih območij, da bi v celoti koristili družbi, našemu gospodarstvu in seveda naravi.

Pravni red na področju narave, vključno s tako imenovanima direktivama o naravi in novo uredbo o obnovi narave, je močno, a prožno orodje za pomoč pri zaščiti in obnovi ekosistemov, zaščiti ključnih ekosistemskih storitev in povečanju odpornosti Evrope. Ta pravni red tako prispeva tudi k naši konkurenčnosti. Njegovo polno izvajanje in

izvrševanje sta potrebna tudi za izpolnjevanje mednarodnih zavez EU, ki bodo med mojimi ključnimi prednostnimi nalogami, če bom potrjena kot komisarka.

Če bom potrjena kot komisarka, se bom osredotočila na izvajanje, pri čemer bom tesno sodelovala z vsemi deležniki in uporabila vsa razpoložljiva orodja, vključno s tehnično pomočjo, krepitevijo zmogljivosti, zagotavljanjem skladnosti in izvrševanjem. Prav tako želim sodelovati z regijami, da bi razpravljali o njihovih posebnih izzivih. Zavezana sem poenostavitvi, prizadevala si bom za zmanjšanje nepotrebnih upravnih bremen ter izboljšanje skladnosti in sinergij med različnimi politikami, kadar bo to mogoče, ne da bi pri tem ogrozili cilje naših politik.

Menim, da moramo hitro uvesti digitalna orodja in v celoti izkoristiti njihov potencial. Tehnologije za opazovanje Zemlje bodo zlasti prispevale k izvajanju in izvrševanju ukrepov, hkrati pa se bo zaradi njih kar najbolj zmanjšalo breme za deležnike.

Spodbujanje naložb, pozitivnih za naravo, je ključnega pomena za izgradnjo odporne in konkurenčnega gospodarstva. Z naložbami v naravo ne obravnavamo le okoljskih izzivov, temveč ustvarjamo tudi nove priložnosti za ljudi in podjetja ter ustvarjanje delovnih mest v nastajajočih sektorjih. Potrebno bo ustrezno javno in zasebno financiranje za naravo.

Sedanji večletni finančni okvir že zagotavlja več možnosti financiranja za naravo, ki jih je treba v celoti izkoristiti. Kot je navedeno v političnih usmeritvah ponovno izvoljene predsednice, potrebujemo nov pristop za sodoben in okrepljen proračun za naslednji večletni finančni okvir. Prizadevati si moramo za nov dolgoročni proračun, ki bo bolj osredotočen, racionaliziran in učinkovitejši, hkrati pa bo odražal evropske strateške prednostne naloge in naše ambicije, da postanemo Komisija naložb. Zavežujem se, da bom ocenila, kako lahko najbolje prispevamo k obnovi narave iz različnih virov in kako oblikovati spodbude za nagrajevanje kmetov in drugih upravljavcev zemljišč, ki delajo z naravo na spoštljiv način. Pri tem bom sodelovala s komisarjem oziroma komisarko za kmetijstvo in prehrano ter komisarjem oziroma komisarko za proračun, boj proti goljufijam in javno upravo. Najprej bomo morali razmisliti o tem, kaj želimo financirati, da bi ugotovili, kako lahko najbolje uresničimo svoje cilje in dosežemo čim boljše rezultate na terenu. Tako bo naše financiranja imelo večji učinek.

Glede na nujno potrebo po dodatnem financiranju in velike gospodarske priložnosti, ki jih prinaša, nameravam, če bom potrjena kot komisarka, preučiti vzpostavitev in uvedbo tržnih spodbud kot dopolnilo k javnemu financiranju. To bi vključevalo certifikate in dobropise za naravo, namenjene finančnemu nagrajevanju tistih, ki upoštevajo trajnostne prakse. Take spodbude bi lahko tudi opogumile zavarovalnice, da bi več vlagale v trdne ekosisteme, pomagale podjetjem pri spodbujanju ekosistemskih storitev in podpirale razvoj okolju prijaznih izdelkov. Če bom potrjena, nameravam sodelovati pri dialogu z ustreznimi deležniki in nadalje razvijati delo v zvezi s pilotnimi shemami za certificiranje za biotsko raznovrstnost in dobropise za naravo, s čimer se bodo okrepila sedanja nacionalna prizadevanja. Te sheme bi morale izpolnjevati stroga merila kakovosti, ki so v skladu z evropskimi in mednarodnimi cilji na področju biotske raznovrstnosti.

7. Kako bo posodobljena strategija za biogospodarstvo trajnostno in v skladu s cilji iz zelenega dogovora sprostila potencial evropskega biogospodarstva? Katere konkretne ukrepe boste sprejeli za uvedbo znanstveno utemeljene strategije, ki znatno prispeva h gospodarski konkurenčnosti EU ob spoštovanju okoljskih in naravnih virov?

Rastoči sektor biogospodarstva v EU ponuja alternativne in inovativne rešitve, ki zajemajo najrazličnejše sektorje, vključno s kmetijstvom, hrano, gradbeništvom, materiali, kot sta plastika in tekstil, kemikalijami in prevozom, ter državljanom in državljanom EU in podjetjem omogoča številne zanimive priložnosti. Če bom potrjena kot komisarka, nameravam raziskati celoten potencial rastočih sektorjev biogospodarstva. Menim, da lahko biogospodarstvo znatno prispeva h konkurenčnosti in blaginji, saj pomembno dopolnjuje krožnost in je pomemben del dogovora o čisti industriji EU. Predstavila bom novo strategijo za biogospodarstvo v skladu z zavezo predsednice za nadaljevanje dela v okviru evropskega zelenega dogovora. Strategijo za biogospodarstvo razumem kot ključni element agende EU za trajnostno konkurenčnost in industrijskih politik, v povezavi z aktom o biotehnologiji, strategijo za bioznanosti in aktom o krožnem gospodarstvu.

V okviru okrepljene strategije za biogospodarstvo moramo podpreti in omogočiti ključne naložbe v tehnologije, sektorje, proizvode in materiale, ki lahko pripomorejo k širitvi biogospodarstva. Krožnost bo osrednja tema, saj

bo tako biogospodarstvo zmanjšalo pritisk na okolje, varovalo biotsko raznovrstnost in okrepilo celoten nabor ekosistemskih storitev. To vključuje spodbujanje strateške uporabe biomase in ohranjanje biomase v gospodarstvu čim dlje, preden se uporabi za proizvodnjo energije, ter čim večjo uporabo sekundarnih surovin (kot so živilski in kmetijski odpadki, stranski proizvodi in stranski tokovi).

Menim, da je treba pri našem pristopu upoštevati, da je biomasa obnovljiva, vendar ne neskončna. V času vse večje konkurence za biomaso je ključnega pomena, da obvladujemo pritisk na zemljišča in biomaso v skladu z mednarodnimi zavezami EU, vključno s Kunminško-montrealskim svetovnim okvirom za biotsko raznovrstnost. To je odvisno od trajnostnega pridobivanja surovin in izvajanja načela kaskadne uporabe, ki zagotavlja, da se biomasa uporablja za doseganje največje gospodarske in okoljske vrednosti. Z osredotočanjem na podcenjene surovine, ki upoštevajo načeli trajnostnosti in krožnosti, lahko sprostimo potencial trajnostne bioenergije, zlasti v sektorjih, kot je letalstvo, ki bodo v bližnji prihodnosti verjetno odvisni od tekočih goriv.

Da bi dosegli te cilje, bi bilo treba v strategiji opredeliti sklop sektorjev in proizvodov biogospodarstva, na katere bi se morala EU prednostno osredotočiti, ter določiti načine za podporo njihovi širitvi in krepitvi podjetij v teh sektorjih. Upoštevati je treba, da v številnih primerih izdelki na biološki osnovi trenutno niso stroškovno konkurenčni v primerjavi s fosilnimi alternativami. Med možnimi instrumenti za krepitvi trajnostnih podjetij in izboljšanje njihovih pogojev za prehod od laboratorija do tovarne bi lahko bili okoljsko označevanje, poenostavitev regulativnih postopkov, spodbujanje rešitev na biološki osnovi z javnimi naročili, določitev ustreznih industrijskih standardov in morebitna uvedba zahtev glede vsebnosti na biološki osnovi za izbrane kategorije izdelkov po skrbnem premisleku in dialogu z vsemi ustreznimi deležniki.

Če bom potrjena kot komisarka, nameravam strategijo razviti v vključujočem in odprtem dialogu z institucijami EU in deležniki. Zavežem se, da bo strategija podprta z najnovejšim znanstvenimi ugotovitvami na podlagi rezultatov, spoznanj in raziskav, ki so na voljo od zadnje posodobitve strategije leta 2018, vključno s Skupnim podjetjem za krožno Evropo na biološki osnovi v višini 2 milijard EUR v okviru programa Obzorje Evropa. V prihodnje moramo tudi opredeliti, kje so potrebne ključne naložbe v tehnologije, sektorje, proizvode ali materiale, ki bodo spodbudile širitev biogospodarstva, hkrati pa zapolniti vrzel v zvezi z biomaso, zlasti s podpiranjem trajnostnega pridobivanja, čim večjo uporabo sekundarnih surovin, kot so živilski in kmetijski odpadki, ter čim daljšo uporabo biomaterialov.

Vprašanja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko:

8. Kako nameravate prispevati k dogovoru o čisti industriji? Katere ukrepe v zvezi s tem načrtujete za akt o krožnem gospodarstvu, zlasti v zvezi s kritičnimi surovinami? Kako nameravate doseči cilj ničelnega onesnaževanja in katere ukrepe bi bilo treba po vašem mnenju vključiti v novi sveženj o kemični industriji? Ali imate v zvezi s tem kakšne posebne načrte za per- in polifluoroalkilne snovi? Katere ukrepe nameravate predlagati v okviru evropske strategije za odpornost v zvezi z vodo v povezavi z energetskim, industrijskim in digitalnim sektorjem? Kako si prizadevate za nadaljnji razvoj novega evropskega Bauhausa?

V dogovoru o čisti industriji bo določeno, kako bomo podpirali našo konkurenčnost, odpornost in strateško avtonomijo, hkrati pa dosegli podnebno nevtralnost. Cilj je okrepiti konkurenčnost industrije, hkrati pa v celoti izkoristiti čisto in krožno gospodarstvo, da bi pripomogli k zmanjšanju onesnaževanja, izčrpanja virov in izgube biotske raznovrstnosti. Tesno bom sodelovala z izvršno podpredsednico oziroma izvršnim podpredsednikom za čisti, pravični in konkurenčni prehod, izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo ter komisarjem oziroma komisarko za podnebje, ogljično nevtralnost in čisto rast v zvezi z dogovorom o čisti industriji, da bi zagotovili pot razogljičenju industrije in prehodu na krožno in čisto gospodarstvo, gospodarno z viri. Krožni pristop bo optimiziral produktivnost virov in uporabo sekundarnih materialov ter bi moral biti sestavni del dogovora o čisti industriji.

Želim, da se akt o krožnem gospodarstvu osredotoči na preostala ozka grla za krožni prehod. V poročilih Lette in Draghija so bila ta opredeljena kot pomanjkanje učinkovitega krožnega enotnega trga za odpadke, sekundarne surovine in trajnostne proizvode, majhno povpraševanje po sekundarnih surovinah in cene neobdelanih materialov, ki ne odražajo njihovih zunanjih učinkov. V oceni učinka akta o krožnem gospodarstvu bodo zato preučeni izzivi, povezani s povpraševanjem po sekundarnih surovinah in njihovo ponudbo. V zvezi s tem nameravam sodelovati tudi z deležniki. Posebni ukrepi bodo odvisni od te ocene in prispevkov deležnikov. V vsakem primeru bo za uspešno krožno gospodarstvo ključno tudi izvajanje obstoječih pravil. V odgovoru na četrto vprašanje opisujem možne gradnike, ki bi jih bilo treba upoštevati. Pri oblikovanju teh gradnikov želim poenostaviti življenje podjetij,

ki sodelujejo v krožnem gospodarstvu, kjer je to mogoče. Eno od vprašanj, ki jih je treba obravnavati v zvezi s tem, je možnost, da proizvajalci sekundarnih surovin svoje proizvode prodajajo na enotnem trgu, ne da bi se pri tem soočali z različnimi pravili v vsaki državi članici.

Krožni pristop bo bistven za doseganje referenčne vrednosti iz akta o kritičnih surovinah, tj. 25 % recikliranih strateških surovin do leta 2030. Z zahtevami za okoljsko primerno zasnovano bi morali tudi zagotoviti, da so izdelki, ki vsebujejo kritične surovine, zasnovani tako, da so trajni, da jih je mogoče popraviti in reciklirati. Izziv za proizvajalce predstavljajo tudi nekritične surovine. Številne (jeklo, cement, plastika, biomateriali itd.) imajo velik ogljični odtis, mnoga podjetja v EU so odvisna od uvoza iz tretjih držav, zaradi česar so ranljiva za nestanovitnost cen in pomanjkanje ponudbe, EU pa je z vidika strateške avtonomije bolj ranljiva.

Kot sem že pojasnila v odgovoru na peto vprašanje, so ukrepi iz akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje iz leta 2021 zdaj dokončani ali dobro napredujejo. V skladu s političnimi usmeritvami ponovno izvoljene predsednice bo prednostna naloga v prihodnjih letih izvajanje in podpora državam članicam, vključno z regijami ter podeželskimi in mestnimi skupnostmi, pri zagotavljanju učinkovitosti ukrepov in doseganju predvidenih rezultatov.

Ponovno izvoljena predsednica v svojih političnih usmeritvah poziva k pripravi svežnja za kemijsko industrijo v okviru dogovora o čisti industriji. Zavežujem se, da bom skupaj z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za blaginjo in industrijsko strategijo pripravila zakonodajni predlog za revizijo uredbe REACH leta 2025, kot sem že omenila v odgovoru na peto vprašanje, da bi poenostavili in posodobili regulativni okvir ter povečali trajnostno konkurenčnost in varnost v EU ter zagotovili varovanje zdravja ljudi in okolja.

Onesnaženje tal in vode s per- in polifluoroalkilnimi snovmi ogroža zdravje ljudi in okolje ter povzroča visoke stroške za družbo in gospodarstvo. V odgovoru na peto vprašanje pojasnujem, kako nameravam obravnavati omejitve in pogoje za per- in polifluoroalkilne snovi, ob upoštevanju katerih bi bila njihova uporaba dovoljena.

Pri tretjem vprašanju sem predstavila podrobne načrte za evropsko strategijo za odpornost v zvezi z vodo. Pomemben del te strategije bo spodbujanje krožnosti in gospodarne rabe vode. Zavežujem se, da si bom prizadevala za spodbujanje novih tržnih priložnosti za že zdaj visoko konkurenčno vodno industrijo EU. Štirideset odstotkov svetovnih patentov, ki se nanašajo na gospodarjenje z vodo, je evropskih in trdno verjamem v potencial naših podjetij v tem sektorju.

Če bom potrjena, bom novi evropski Bauhaus podpirala in spodbujala kot nadaljnji katalizator evropskega zelenega dogovora. Menim, da lahko z novim evropskim Bauhausom krožnost postane oprijemljiva za državljane, raziskovalce in podjetja s posebnimi projekti na terenu v državah članicah in njihovih regijah. Graditi nameravam na dosedanjem uspehu in uporabiti finančne mehanizme za spodbujanje raziskav, preskušanja in predstavitve projektov v skladu z duhom Bauhauusa in njegovimi tremi temeljnimi vrednotami – trajnostnostjo, vključevanjem in estetiko. Cilj je povečati prepoznavnost in družbeno podporo čistemu in pravičnemu prehodu na podlagi sodelovanja skupnosti Bauhauusa in perspektive, osredotočene na ljudi. Tesno bom sodelovala z izvršnim podpredsednikom oziroma izvršno podpredsednico za kohezijo in reforme, komisarko oziroma komisarjem za zagonska podjetja, raziskave in inovacije ter komisarjem oziroma komisarko za energijo in stanovanjsko politiko.

Vprašanja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov

9. Predsednica Evropske komisije vas je v poslanici prosila, da skupaj z izvršnim podpredsednikom za blaginjo in industrijsko strategijo prevzamete vodilno vlogo v zvezi z aktom o krožnem gospodarstvu, da se vzpostavi enotni trg za odpadke in okrepi vaša prizadevanja za razvoj enotnega trga za trajnostne proizvode. Kakšna je vaša vizija in kateri so specifični ukrepi, vključno z zakonodajnimi ukrepi, ki jih boste sprejeli v prihodnjih letih, da bi dosegli te cilje?

Želim, da se akt o krožnem gospodarstvu osredotoči na preostala ozka grla za krožni prehod. Ta ozka grla vključujejo pomanjkanje učinkovitega krožnega enotnega trga za odpadke, sekundarne materiale in trajnostne proizvode, majhno povpraševanje po sekundarnih surovinah in dejstvo, da cene neobdelanih materialov ne odražajo njihovih zunanjih učinkov.

Zato želim v okviru akta o krožnem gospodarstvu predlagati ukrepe na strani povpraševanja in ponudbe ter hkrati poenostaviti regulativni okvir, kot je navedeno tudi v poročilih Lette in Draghija. Vsi posebni ukrepi bodo temeljili na celovitih ocenah učinka in mnenjih deležnikov. V odgovorih na četrto in osmo vprašanje sem že pojasnila svojo vizijo in opisala ukrepe, ki jih nameravam sprejeti.

Ne bom sprejela enotnega pristopa za vse, saj za različne materiale obstajajo različnimi izzivi na strani ponudbe in povpraševanja. Vsak ukrep za izboljšanje trga sekundarnih materialov bo odražal dejstvo, da imajo trgi za različne proizvode (na primer plastiko, tekstil, kovine, biomateriale in nekovinske minerale) različne značilnosti. Predstavljam si enotni trg za trajnostne izdelke, ki bo okrepi konkurenčnost in potrošnikom ponujal trajne, popravljive in visoko učinkovite izdelke. Tak trg bi zagotovil poštene in dosledne konkurenčne pogoje za proizvajalce po vsej Evropi. S spodbujanjem priložnosti za izvajalce recikliranja, ponovne izdelave, popravil in prenov bi si prizadevali ustvariti nova delovna mesta na različnih ravneh znanj in spretnosti v vseh državah članicah, s čimer bi spodbudili gospodarsko rast in trajnostnost.

Če bom potrjena kot komisarka, bom usklajevala prizadevanja za sprejetje prvega delovnega načrta za uredbo o okoljsko primerni zasnovi za trajnostne izdelke v prvem letu mandata. V tem načrtu bodo opredeljene ključne kategorije izdelkov za uporabo novih meril za okoljsko primerno zasnovano, s poudarkom na potrošniških in industrijskih izdelkih z velikim učinkom. Zavezujem se, da bodo ti novi standardi temeljili na preglednem posvetovanju in dejavnem sodelovanju deležnikov prek foruma za okoljsko primerno zasnovano. Moj cilj je določiti zahteve, ki bodo podaljšale življenjski cikel materialov in proizvodov v gospodarstvu EU, hkrati pa zmanjšale stroške in upravna prizadevanja za potrošnike in podjetja.

Kar zadeva enotni trg odpadkov, smo že sprejeli ukrepe za obravnavanje razdrobljenosti trga EU z odpravo razlik pri prenosu, razlagi in uporabi zakonodaje o odpadkih. Vendar enotni trg za odpadke in sekundarne vire še vedno ne deluje popolno. Odpraviti moramo preostale ovire. Usklajen pristop do meril za prenehanje statusa odpadka in razširjene odgovornosti proizvajalca lahko na primer dodatno okrepi enotni trg za odpadke in iz tega izhajajoče sekundarne surovine.

Vprašanja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja:

10. Največja uporabnika zemljišč v EU sta sektor kmetijstva in gozdarstva, ki sta torej zelo pomembna za doseganje podnebni ciljev in ciljev EU glede biotske raznovrstnosti. Kako nameravate uravnotežiti cilje varstva biotske raznovrstnosti in ohranjanja narave na eni strani ter ohranjanja kmetijske proizvodnje ter zagotavljanja prehranske varnosti in trajnostne rabe biomase na drugi strani? Kako nameravate okrepiti odpornost kmetijskih voda, da bi okrepili kmetijsko proizvodnjo? Kakšne so vaše zamisli v zvezi z vizijo za prehrano in kmetijstvo? Kako boste zagotovili vključitev kmetijskega in gozdarskega sektorja v strategijo za biogospodarstvo?

Strateški dialog o prihodnosti kmetijstva v EU je pomenil pomembno usmeritev za ukrepe za oblikovanje družbeno odgovornih, gospodarsko donosnih in okoljsko trajnostnih agroživilskih sistemov. Če bom potrjena, nameravam tesno sodelovati s komisarjem oziroma komisarko za kmetijstvo in prehrano ter graditi na delu strateškega dialoga, da bi kmetijski sektor EU ostal konkurenčen, odporen in trajnosten.

Kmetje in gozdarji so pomembni upravljavci zemljišč, ki so tesno povezani z naravnim okoljem. Zanašajo se na zdrava tla, čisto vodo in zrak, pa tudi na bogato biotsko raznovrstnost, ter imajo ključno vlogo pri skrbi zanje, ti pa nam omogočajo pridelavo osnovnih, varnih in visokokakovostnih živil. Kmetijska zemljišča delujejo tudi kot ponor ogljika in zagotavljajo obnovljive vire za sektorje biogospodarstva, kot sta biomasa za industrijo in energijo. Kmetje in gozdarji se globoko zavedajo, kako lahko suše, poplave, požari v naravi, pomanjkanje vode in izguba biotske raznovrstnosti vplivajo na njihovo preživetje. To vključuje manjšo zaščito hrane ter večje tveganje škodljivih organizmov rastlin in boleznih živali. Večja konkurenca za vire in zemljišča lahko dolgoročno privede tudi do višjih stroškov za družbo in gospodarstvo. Prepričana sem, da lahko s skupnim ukrepanjem in izvajanjem trajnostnih kmetijskih praks obrnemo trend upadanja biotske raznovrstnosti in slabšanja kakovosti vode.

Kmetom in gozdarjem moramo zagotoviti privlačne in stabilne dohodke, ki odražajo njihovo ključno vlogo pri varovanju narave, obnavljanju tal ter ohranjanju čiste vode in zraka. Izboljšano upravljanje hranil in pesticidov je del rešitve za zmanjšanje onesnaževanja in ohranjanje kakovosti tal, hkrati pa zagotavlja, da kmetijstvo ostane konkurenčno in deluje v okviru omejitev planeta. Zavedam se izzivov, vendar se zavezujem, da si bom prizadevala za uravnotežen rezultat v korist vseh.

Poleg tega moramo primarne proizvajalce bolje vključiti v vrednostno verigo biogospodarstva in v celoti izkoristiti njen potencial. Pri predstavitvi nove strategije EU za biogospodarstvo se nameravam posvetovati in sodelovati z

vsemi ustreznimi deležniki, vključno s kmeti in gozdarji, da bi se zagotovo upoštevali njihovi pogledi in potrebe (glej sedmo vprašanje).

Kmetje se preživljajo s tem, kar pridelajo. Gre za zahteven sektor, ki je odvisen od vremenskih razmer in spreminjajočih se tržnih cen. Če želimo, da bi kmetje prešli na bolj trajnostne prakse, se moramo še naprej učiti iz tega, kar so kmetje izrazili v zadnjih mesecih, da bi oblikovali in uporabili nov pristop za doseganje trajnosti, podporo razogljičenju in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Trdno verjamem v učinek pozitivnih spodbud in nagrad, kot je plačilo za ekosistemske storitve, za spodbujanje ohranjanja in trajnostne uporabe ekosistemskih storitev. Če bom potrjena, bom kot dopolnilo javnemu financiranju prednostno obravnavala zasnovane ukrepe s pozitivnim vplivom na naravo in zasebne naložbe, tudi s pospešitvijo dela v zvezi z dobropisi za naravo v tesnem sodelovanju z deležniki, vključno z državami članicami, mednarodnimi partnerji in organizacijami.

Zakonodajna predloga o spremljanju gozdov in tal, ki sta v obravnavi, bi morala zagotoviti okrepljeno spremljanje in trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Če bom potrjena, bom z veseljem sodelovala z Evropskim parlamentom v zvezi s temi zadevami. Prepričana sem, da moramo uporabiti spodbude za vzpostavitev pravega okvira za gozdarje, da bi spodbujali odporne gozdove, ki prispevajo k biotski raznovrstnosti, blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter biogospodarstvu, in da moramo priznati obstoječa prizadevanja za trajnostnost. V zvezi s tem si bom prizadevala za lažje in bolj obsežno zasebno financiranje.